

peningastovrnar for-
kom hesum möguleika. Tá
vit so í 1987 umsiðir fingi
kreditfélagslánini niður á
eitt rimuligt stöð, komu
vit tí út fyrri, at öll mögu-
lig slög av öðrum úttan-
landslánnum blivu tikið til
Føroya av Peri og Pouli
igjøgnum hesar bankar.

Rentu- spekulatióin

Sagt hevur verið, at
spekulatióin í rentu-
skattaskipanini einans
snýr seg um 300 mill. kr.,
so at skilja, at hetta eru
læntar milliónir, sum
skulu útvega frádrátt, tó
at tær standa inni uppá
rentu.

Tað kenni eg ikki, men
tann veruleiki, at samlaða
innstøðan frá 1984 til
1989 vaks úr 2,9 milliard-
um til 6,5 milliardir sam-
svavar ikki við ta reellu
uppsparing, mögulig hev-
ur verið aftan á avdráttir
hjá samlaðu Føroyum
sum so hesi árin.

Tann veruleiki, at rentu-
frádrátturin í skatta-
skipanini bert eitt av hes-
um árum vaks so nógv, at
hett svaraði til, at samla-
ða hækkingin í skuld var
fleiri ferðir so stor sum
samlaða lønarhækkingin
sama ár, samsvavar ikki
við føroyskt lyndi. Van-
ligur borgari skuldbindur
ikki seg sjálfvan langt út
um egna orku. Í hvussu er
loyvir peningastovnur
hansara honum ikki hetta.

Fria kappingin verða
skuldi um peningamarkna-
ðin riggaði ikki, hon
gjerdist eitt kriggj um
marknaðarpáttar, og legði
eitt lögligt trýst á
óskrivaðu reglugerðina, so
utlendski marknaðurin
varð tikið uppi.

Eg haldi persónliga ikki
at reglugerðin helt.

Tað tykist tí ósmæðið,
at nevndarformenninir í
hesum somu stovnum í
samband við fráboðan av
søgunnar størsta avlopum
fráleggja sær at eiga part í
ábyrgðini av vøkstrinum í
skuld og loyva sær at
harta og útskamma hin
politiska partin.

Ósmæðið tá teir veru-
liga hava verið strámen
fyri eini umfordeiling yvir
skattaskipanina av pen-
ingi frá ómögugvandi til
mögugvandi.

Hetta er nærum tað
sama sum at stoyta
benzin í eld, og síðan
krevja brandstøðina til
svars fyrri at skaðin gjerd-
ist óneyðuga stóru, tí ov
seint gekk at slökkja.

Bankasamvinnan!

Í tíðini av hesum samvinnu-
nna í lag imillum
bankar, landsbanka,
landsstýri og lögting, so
vit neyvt kunnu stýra
neyðugari kreditveiting
og fáa stöðga misnýtslu
av ymsum lögáðum, so
skal hetta verða gloymt.
Men eg trúgvi bert ikki

uppá, at hetta fæst í lag
úttan politiskan meiriluta,
ið er til reiðar at leggja á
eikinum.

Kommunurnar hava
havt eitt væl skiljandi
ynski um at nýta goða
lánihevið til fremjan av
avisum útbyggingum, tí
eru flestar teirra nú skuld-
bundnar út yvir tað hóske-
liga, sum eru lán, ið ikki
svara til meira enn 1 ella
1½ fíggjarlóg.

Landsstýrisins komm-
unala eftirlit verður tí at
styrkja og útbyggingja

kappingarmöguleikan, ja,
tá ein tvørturimoti fær
sær hin avugta kappingar
möguleikan, sum er at
fara út á marknaðin og
bjóða ut biligari vøru, ja,
so hevur ein eisini sett seg
soleiðis fyrri, at ein má
standa fyrri skotum, í eini
skipan, sum ikki roynist
úttan tá hitt almenna
skoytir eini 50% upp í av-
reiðingarprisin.

Rak ein ein opnari og
frælsari politikkt, sum t.d.
alla tíðina loyvið onkrum
at útvega sær frægasta
marknaðin úttan at hetta

fáa í minsta lagi 50%
meira fyrri okkara vøru.

Politisk stýring kann
hjálpa í hesum viðfangi,
t.d. við at seta treytir fyrri
stuðulsveitingum, seta
treytir um goðsku, seta
treytir um eitt minsta
framleiðsluvirði aðrenn
stuðul verður latin, og
tástuðul, sum elvir til
meira háverduga
útflytningsvøru.

Ásett veiðudagatal fyrri
skip rimar t.d. illa við at
vøran kemur at liggja 10
dagar á virkisgøymslu að-
renn hon verður virkað.

floksins homast egin-
nyttan hjá avisum parta-
monnum ella lögtings- og
landsstýrismonnum
sjálvum, so sum tá lán-
möguleikin hjá «Grunnin-
um til idnaðarfræmjandi
endamál» skal gerast til
stuðningsmöguleika
burturav, ella tá 80% í
kondemneringsstuði ikki
er nóg mikið, ella tá
avgerðir og avtalur
gjerdar av undanfarna
landsstýri partu skulu
gerast umaftur, tó at teir
hava fyra ár at taka
nýggjar avgerðir í.

Forvitnisligt verður eis-
ini at siggja, hvussu teir
greiða eina ilóguraðfest-
ing í eini handavend úttan
eljarstríð imillum sam-
gongumenn úr ymsum
valdum.

Hvussu greiða teir at
nøkt stuðulstørvin, ið
Dagblaðið sigur er 800
mill. kr.?

Alt hetta biða vit eftir
og skulu tí ikki døma í
dag.

Tjóðveldið »liberal«

Hinvegin koma vit — so
sum vit eisini gjørdi
1981—84 — at leggja fram
ein konstruktivan og posi-
tivan andstøðupolitikkt.
Ikki tí at vit vænta at
samgongan fer at taka
undir við honum, men tí
veljarin skal vita, at ein
annar og betri politikktur
er at seta í staðin fyrri
tann, sum Tjóðveldis-
flokkurin nú skirir »libe-
ralan«.

Orðið »liberal« er í
sjálvum sær dæmtil,
í hvussu er tá bert málsligi
tydningurin kemur í huga.
Men søgan hevur lært
okkum, at í politikki hev-
ur tað altíð merkt:
»Høgravent« og tá verri
vildi til »Brúnt« ella
»Svart«.

Tað gerst tíværra ongan-
tíð reytt sum hjartað ella
livandi sum blóðið í æðru-
num, tó at tað skuldi
merkt nakað av tosemi,
frisin, týrgevan ella
eitt slag av solidariteti.

Slóðaðu fyrri demokratii

Javnaðarflokkarnir hava
nú virkað í utvið 120 ár,
og serliga í Norðurlondum
og Miðeuropa havt avger-
andi tydning og ávirkan á
livikur menniskjans.
Søgumyndin verður hon,
at sosialistisku hugsjónir-
nar eru tær sum veruliga
slóðaðu fyrri demokratii tí
tær sannførdu um
ókrónkiligheitina hjá
einstøku menniskjuni og
likavirðið hjá øllum
menniskjum.

Flokkur okkara er 65 ár
í 1990, tí skulu vit lita
aftur um bak, so sum vit
ofta eiga at gera.

Tað, sum í dag er sjálv-
sagt, t.d. sosial trygd,
möguleiki fyrri útbygving
og menning, demokrati og
nýggj livsvirði, rikari livs-
innihald og stórri nøgd er
ikki sjálgvivið, men úrslit
av hørdum og medvitandi
politiskum stríði hjá
undangongufólki okkara.

Kvinnum og monnum á
livsins arbeiðsmarknaði.

Fyri 65 árum síðani
vøru Føroyar imillum fá-
tækastu londini í vestur-
heiminum. So er ikki í
dag. Tí skulu vit vita
hvussu samfelagið eina-
tíð

Eysturoyggin var væl um-
boðað

ongantið ov skjótt.

Tá fekt eisini kommu-
nali stovnurin SEV undir
eftirlit. Hesin stovnur
hevur í heimildarloysi
skuldbundið seg við eyka
150 milliónum fyrri at
røkka eini útbygging
uppá 450 mill. kr. Eina
útbygging, sum kundi
verið framd fyrri 250 mill.
kr. samstundis sum hon
gav 40% meira orku.

Sorgarleikur!

Eitt hitt frægasta virkið í
landinum fór í 1987
burtur úr samtakinum
aftan á royndir, sum sann-
førdi um, at meira fekt
burtur úr sølu úttanfyrri.
Ætlanin var ikki at
spreingja samtakið, men
møguliga taka upp sam-
vinnu við eitt virki aftur-
at, so ein líkinda vøru-
nøgd komu í »alternativt«
útboð, men hetta tiltak
varð steðgað og virkið
varð innlimað aftur.

Framleiðsla og søla umleggjast

Tað hevur frá okkara síðu
verið endurtikið og endur-
tikið, at ongi tiltøk hjálpa,
fáa vit ikki umlagt og
effektivisera framleiðslu
okkara og fáa vit ikki lagt
okkara søluarbeiði á
annan bóg, so munandi
meira fæst fyrri fram-
leiðsluna.

Hetta verður tikið illa
upp av samtakinum Fø-
roya Fiskasølu, sum kennir
seg ótrættvíst viðgjørt og
skeivt umrøtt.

Men just á hesum sam-
taki hvílir ein tung, tung
ábyrgd. Tað hevur skipað
seg so, at tað nærum er
ogjörlikt hjá nokrum virki
í hesum landi at sleppa at
virka frælst, tá tað snýr
seg um framleiðsluval,
vøruval og sølu. Tá ein so-
leiðis frátekur sær fria

bar í sær revsing frá
»Stórusølu«, men heldur
hinvegin fekk hesa til at
kyta seg enn meira, so
ivist eg ikki í, at vit fingi
nógv meira fyrri somu
veiðunøgd.

Eingin kós!

Tað er kanska í so tíðliga
at meta um politikkin hjá
hesi borgarliga sam-
gongu, vit hava fingið.
Hon hevur ikki havt høvi
ella lögir — kanska vegna
smáklundur um ávis mál
— at greiða ein politikkt úr
hondum.

Mest hevur verið gjørt
burturúr at seta fram
yvirlysingar og frágreið-
ingar í fjølmiðlunum.
Hetta er at meta sum
agitation so leingi ongi úr-
slit liggja fyrri. Men varis-
liga kann ein leita eftir
eini kós — eini linju — í tí
sum sagt verður.

Tá er greitt at kósir er
ymisk alt eftir hvar flokkur
í lötuni sleppur sær
fram at mikrofoni ella
fram um upptekutólið.

Teir hava sostatt ikki
talað saman um kósina,
ella teir nokta at lata
skiparan úttala seg vegna
allar.

Eitt lítið eyðkenni er tó í
tí, fram er komið. Tá tað
t.d. snýr seg um broyting-
ar, tykjast tær í stóran
mun gjerdar bert fyrri at
broyta heldur enn at bota.
T.d. tá óheimildaða lán-
tøka SEVs við afturvirk-
andi gildi skal heimilast,
ella tá gjord semja um
skulabygging skal gerast
um aftur o.s.fr.

Í broytingarkós Fólka-

Eingin kós!

Tað er kanska í so tíðliga
at meta um politikkin hjá
hesi borgarliga sam-
gongu, vit hava fingið.
Hon hevur ikki havt høvi
ella lögir — kanska vegna
smáklundur um ávis mál
— at greiða ein politikkt úr
hondum.

Mest hevur verið gjørt
burturúr at seta fram
yvirlysingar og frágreið-
ingar í fjølmiðlunum.
Hetta er at meta sum
agitation so leingi ongi úr-
slit liggja fyrri. Men varis-
liga kann ein leita eftir
eini kós — eini linju — í tí
sum sagt verður.

Tá er greitt at kósir er
ymisk alt eftir hvar flokkur
í lötuni sleppur sær
fram at mikrofoni ella
fram um upptekutólið.

Teir hava sostatt ikki
talað saman um kósina,
ella teir nokta at lata
skiparan úttala seg vegna
allar.

Eitt lítið eyðkenni er tó í
tí, fram er komið. Tá tað
t.d. snýr seg um broyting-
ar, tykjast tær í stóran
mun gjerdar bert fyrri at
broyta heldur enn at bota.
T.d. tá óheimildaða lán-
tøka SEVs við afturvirk-
andi gildi skal heimilast,
ella tá gjord semja um
skulabygging skal gerast
um aftur o.s.fr.

Í broytingarkós Fólka-